

KUDOSNÄYTE, IMMUNOHISTOKEMIALLINEN TUTKIMUS Ts-PAD-IH, 4191

- Tiedustelut:** Tekniset ohjeet: Patologian laboratorio, immunohistokemian laboratorio puh. 044-7113971
- Yhteyshenkilö:** Patologian erikoislääkäri, apulaisylilääkäri Kirsi Hämäläinen (puh.044-7113475, kirsi.m.hamalainen@kuh.fi) ja klinikkaylilääkäri Vesa Kärjä (puh. 044-7113471, vesa.karja@kuh.fi). Sairaalasolubiologit Sanna Kirjavainen (puh. 044-7176088, sanna.kirjavainen@kuh.fi) ja Satu Remes (puh. 044-7113477, satu.remes@kuh.fi).
- Indikaatio:** Kudoksessa olevien solujen ja rakenteiden osoittaminen antigeenien avulla. Erityisesti kasvainnäytteissä immunohistokemialliset värjäykset tarkentavat kasvainsolujen alkuperää ja näin ollen kasvainten tyyppitystä. Immunohistokemiallisten värjäyksiä avulla arvioidaan myös potilaan hoitoon vaikuttavia prognostia ja prediktiivisiä tekijöitä.
- Lähete:** **Sähköinen lähete** (Weblab/ Multilab, OHJE-2013-02859).
KYSin ulkopuoliset laboratoriot: Kudos- ja solunäytteen lähete
- Immunohistokemiallinen tutkimus tehdään patologin harkinnanvaraisena lisätutkimuksena histologisten rutiinivärjäysten jälkeen.
Jos kliinikkoa haluaa tehtäväksi spesifin värjäyksen, sen voi pyytää kudoksenäytteen läheteessä kliinisissä esitiedoissa.
- Näyte:** Näytemateriaali on formaliini fiksoitu, parafiiniin valettu kudoksenäyte tai sytologinen näyte, jos solumäärä on riittävä solublokkin valmistamiseksi. Värjäyksiä voidaan tehdä soveltuvin osin myös jääleikemateriaalille.
- Näytteen säilytys ja kuljetus:** Huoneenlämmössä. Antigeenisuus säilyy kudoksenäytteenä paremmin kuin lasille leikatussa kudoksenäytteenä ollen antigeenistä riippuvainen.
- KYSin ulkopuolelta tulevat näytteet lähetetään osoitteeseen:
- Kuopion yliopistollinen sairaala
Kliininen patologian yksikkö C4500
Rak. 1B, 3. krs
PL100, 70029 KYS
- Menetelmä:** Spesifit primaari vasta-aineet tunnistavat antigeenit kudoksesta. Sitoutunut primaari vasta-aine puolestaan tunnistetaan polymeeripohjaisilla, entsyymi leimatuilla ja väriaineen sisältävillä reagensseilla. Menetelmä on akkreditoitu (FINAS, SFS-EN ISO 15189:2013).
- Tulkinta:** Patologian erikoislääkäri tai vastuuhenkilön valtuuttama erikoistuva lääkäri antaa mikroskooppitutkimuksen perusteella lausunnon, jossa kasvainsolukon värjäytymistä tulkitaan. Kaikkien värjäytyjen antigeenien positiivisuus tai negatiivisuus mainitaan. Tulkittavasta antigeenistä riippuen ilmoitetaan myös värjäytyvien solujen prosenttiosuus ja/tai intensiteetti. Tulkinta lausutaan osaksi histopatologista tutkimusta tai lisälausunnoksi täydentämään perusvärjäysten perusteella annettua tulkintaa.
- Virhelähteet:** Puutteellinen fiksaatio on tärkein virhelähde aiheuttaen antigeenisyyden häviämistä kudoksesta. Kudoksen nekroosi tai autolyysi rajoittavat toisinaan tulkintaa. Alkoholi fiksoiduissa sytologissa näytteissä negatiivinen tulos on tulkittava epävarmana löydöksenä, ellei kyseistä värjäystä ole validoitu erikseen sytologiselle materiaalille.
- Tekotiheys:** ma-pe
- Tulos valmiina:** 7 arkipäivän kuluessa näytteen saapumisesta (80%).

Laatija, päivä: Kirsi Hämäläinen, Satu Remes, 24.8.2020

Hyväksyjä, päivä: Vesa Kärjä, 31.8.2020

Päivitetty, päivä: Vesa Kärjä, Satu Remes, 27.8.2021

Akkreditoituun pätevyysalueeseen sisältyvä toiminta on nähtävissä verkkosivuilta:
www.finas.fi - Akkreditoitujen toimijain luettelo - T343.